

Q.K. 367,17.

(X 188 2555)

929.

II n
372

RATIO STATUS ROMULI

FRATRICIDIO

summum vindicantis imperium,

ex l. fin. ff. de rerum divisione.



Ex Molybdographia Hartmanniana,
Anno 1678,



72.



VIRI

ORACULA!


Hujus inclytæ SITTAVIENSIS Reipublicæ,
MAGNIFICI, NOBILISSIMI, EX-
CELLENTISSIMI AMPLISSIMI,
CONSULTISSIMI

DNN.

DNN. CONSULES,
SYNDICE, PRÆTO-
RES, SCABINI, SENATO-
RES, SECRETARII.

Patres conscripti,

Mecœnates Optimi Maximi!

 *Uod multorum in VOS & Vestra eorum*
cunabula ex Academiis uno quasi agmine disputantium,
gratitudinis extat testimonium: cum teste Luthero, nefan-
dus reputetur homo, cui patria malè audiat; tom. 6. Wi-
teberg. fol. 400. id illis paribus, innati in VOS & mei studii atq;
subjectionis aliquo documento præstare diutius visum, nisi abortivo hoc
rerum statu ultimus semper extitisset verò intitisset rei angustæ domi arti-
culus, eoq; ipso cuiq; excusabor facile: nec penitus immemor Vestri, Pie-
ta-

tatis atq; Justitiæ simulacra! & in me non ita pridem, cum patrios redirem lares cumulati benefacti, indies animo volvens, quo gratitudinis umbra hoc ipsum coadumbararem, quod, alterâ nunc vice discedens ab oribus patriis, præstare nemo indignabitur: concurrit & modo festum **VESTRÆ CONSULATUS**, & hoc munus non impar vestris benefactis offerre ansam suppeditaret: at in hoc munusculo animum Vobis, officiis datum totum, probabitur maximè, scilicet hâc pennâ hisce canicularium vel messium feriis crepare fas esto, eâ nixus privata lege, quod semper apud ingenuos impunitum fuerit illâ frui libertate, qua scire quid sumus, exercere licuit, quod discimus. Jam mens vaticinatur hocce me plurimum exposuisse malevolentia, fortè invidia: aliis hoc ipsum negotium nil nisi futillis ac puerilis argutiarum meditatio; aliis vero tanta sub patriis audere regulis studiosum juvenantem insolita & in convenientia, indiscretum videbitur: insistere gressibus disputantium in Academiis Patriâ negat: tractare hanc vel illam legem hallucinatione solutâ, Patria concedit: fortean alius reputet me adjumentorum igitur vel in studiorum subsidium hæc scripsisse? alii præstò sunt, equidem ex celebri familia, queis natura provida haut fortunâ novercante diviniore animæ ornamenta congescit universa, qui omnes dicuntur Majorum in scipsas seminis quadam virtute transfusi: tantum modo ad effugiendam omnes benefactorum fontes exsiccantem, ingratitude cuius bono invisam, odiosam, aliud enim in compensationem hoc munere chartaceo vocare nec locus, nec facultas aliò degendi concessit nec concedit: Accipite, legite hoc Vestræ lucem habens Magnificentia, ejusmodi saltem manibus quasi à quodam Vestri Gymnasii discipulo loco speciminis offerretur; ego flagitans benevolam lectionis attentionem & recubans sub tegmine **VV Magnific. & Benevol.** quo par est, officiorum subjectione hocce libo, discedo,
Vivite!

die 28. Augusti
1678.

JOHANN CHRISTOPH Henderich/
L. L. Stud.

Nul-



Q. D. B. V.

Nulla gens tam effera, tam immanſveta, VIRI
SITTAVIENSES, ingenio, profapia, Ma-
gnifici, Nobiliſſimi, Excellentiſſimi, Conſultiſ-
ſimi, &c. quæ non in indagando aliquo ſummo
Bono omnes cogitationes ſemper habuerit lo-
catas, fixeritq; ſibi ſedem, in qua acquieſcere dulce fuit: Si
per rerum monumenta ire liceret, id demonſtratu quam fa-
cile foret; exemplificant univerſi tum ſacrorum, tum pro-
fanorum factorum cuſtodes: Vera eſt Ictorum, & qui ſacris
Gentilium & Chriſtianorum initiati fuere, quod in plena
cognitione & fruitione Juris Naturalis Summum conſiſtat
Bonum, ad quod quidem humanitus adſpirare datum eſt,
circaq; illud omnis Juris prudentia occupetur: Ita enim hu-
jus non ſimulatae Philoſophiæ finis demonſtratur, L L ſtu-
dium honoratur, atq; totum totum mores occupans, Jus
dulceſcit & commendatur. Robur inſigne habent, quæ Ul-
pianus in fronte Juris Romani perorat; quæ ſcripſiſſe grave
non erit. *Jus eſt Ars boni & æqui, cujus merito quis nos Sacerdo-
tes appellet, Juſticiam namq; colimus, & boni & æqui notitiam
proſitemur; æquum ab iniquo ſeparantes, licitum ab illicito di-
ſcernentes; bonos non ſolum metu pœnarum. Verum etiam præ-
miorum exhortatione efficere cupientes:*

Duo enim ſunt, quæ natura homini inſunt, amor recti &
vitiſſimum odium: Cum vero homo natura animal ſociale
ſit, fugiatq; ſolitudines, nec tamen ſuoſte ingenio & com-
mo-

modo possit vivere, civilis vitæ regulam superaddi necesse fuit, quæ est recta ratio, civilem societatem & Rempubli- cam bene constituendi, atq; rectè in ea vivendi. Fuerè olim, qui humanas actiones fatali existere necessitate autumarunt, atq; ita hominis rationem, voluntatem atq; agendi faculta- tem penitus sustulere: Sed mittatur ad Indos & Garamantas hæc fatua pro fato sententia: bene Boëtius de consolatu Phi- losophico *lib. 5. prof. 3.* Quo (puta fato) semel recepto, quantus occasus humanarum rerum consequatur, liquet: frustra enim bonis malisq; præmia pœnæve proponuntur, quæ nullus meruit liber ac voluntarius motus animorum; idq; omnium videbitur iniquissimum, quod nunc æquissi- mum judicatur, vel puniri improbos, vel remunerari pro- bos, quod ad alterutrum non propria mittit voluntas, sed futuri cogit necessitas: Nec vitia igitur, nec virtutes quic- quam fuerint; sed omnium meritorum potiùs mista & in discreta confusio. Sunt deinde ex ipsis Ictis, qui leges Ro- manas publicis scriptis Justitiæ incusant, ex quibus Parrici- dia, Fratricidia & alia nefandissima crimina defendere sit facultas &c: Pro parricidio loquitur remissius *l. 9. ad l. Pomp. de parr.* quod pœna olim ordinaria in linea recta cœde patrata tantum locum habuerit: Fratricidii laudatur textus in *l. fin. ff, de rer. div.* ubi dicitur: Et Romuli frater Remus occisus traditur obid, quod murum transcendere voluerit: &c. exscriptore quidem Patavino, in quo tamen nulla Patavinitas, *i. e.* scribendi genus peregrinum, de occi- sione Remi recitasse historiam ante omnia operæ pretium duco, *lib. 1. Dec: 1. ita vero ille;* inde cum altercatione con- gressi, certamine irarum ad cœdem vertuntur; ibi in turba iectus Remus occidit. Vulgatio fama est, ludibrio fratris, Remum novos transfiliisse muros: Inde ab irato Romulo,
cum,

cum verbis quoq; increpitans adjecisset, sic deinde, quis-
quis alius transiliet mœnia mea, interfectum, ubi si cum
Liviana ultima recensione Pomponium nostrum in *d. l. fin.*
contuleris, & quâ verba, & quâ rem, convenientiam dabis
facile: Sed ingrediamur ilicet, sepositis his, arcem argu-
mentorum, quæ pro causa Romuli fratricidæ facere vide-
bantur undiquap; Cum vero in vestrum, Patres conscripti,
in annuâ hac electione & festiva VESTRICONSULA-
TUS festivitate, monumentum, umbrâ saltem cuiq; VES-
TRUM sacratâ congratulatoriâ, hac dissertatiuncula appa-
rere volui, materiam potius gravem quam communiorem
exercere officii fuisset, cum virtutis sit circa difficiliora oc-
cupari; tamen nemo, cui frons est, non persuadebit, quod
nec juvenus, nec novercans ingeniolum ejusmodi præsta-
re concedit, igitur mihi impræsentiarum hac in parte hal-
lucinanti oculum dabitur benigniorem, qui etiam tempus
plane per in utilem terere exercitationem religioni duxi,
cum multi alii talia desudent, quæ, parum momenti neq; ad
vitam tuendam neq; ordinandam promovent, *Gell. lib. 11.*
N. A. cap. 22. nec ostentationis, nec auri captandi, verum
quod pauperie impeditus ex Academiis consecrare haud li-
cet, privati & domœstici parietes interea vitandi otii ergo,
lufus instar mentis liberæ, vobis subjiciunt; ea propter subi-
bo notam audaciæ? audacia moraliter simia est fortitudinis;
fortes in ediscendis bonarum artium disciplinis sumus:
mens sui juris est *Sen. lib. 3. c. 20. de beneficiis.* quæ adeo vaga
& libera, ut ne quidem a corporis carcere, cui inclusa est,
teneri queat: &c: Adeste igitur, Patriæ Patres, verba facien-
ti de eo, quod in *d. l. fin.* excusando fratricidio nullum pa-
ratum sit asylum; nimirum inter hos dissertatiuncula decur-
ret limites, ut quæ arma pro fratricidio cœde suggerere vi-
de-

deatur Jus Romanum, quæq; hanc sententiam ex eod. Jure
confutent, figillatim & succincta brevitate adducenda sint,
quod ut lectioni huic semi horulæ spacium adfectè impende-
re haud dedignentur, à Vestris summis Dignitatibus atq;
humanitatibus enixissimè oro, contendo. Inter ea quibus
Pomponius nomen suum ad posteritatem transmisit, non
contemnenda sunt, quæ *l. 2. de Orig. Jur.* doctè consigna-
vit, *ubi §. 1.* nescio, quibus Emphaticis verbis, quæ Romuli
Regumq; Romanorum primorum *ναυσαθησια* absoluta fue-
rit potestas, describit: Manu, *i. e.* arbitrio suo juxta potesta-
tem suam regebat Romulus; id quod Tacitus veritatis Ma-
gister, *Annal. 3.* ita expressit: Nobis Romulus, ut libitum
imperitaverat: & Halicarnasseus *lib. 10.* Quamdiu regnatum
est in urbe, Regum arbitrio lites dirimebantur, quod tunc
erat pro legibus. Quin imò altius philosophari Pomponius
videri poterat, & quasi summo jure repræsentasse Romu-
lum, quo in ipsum fratrem, commissa feloniam seu Majestatis
crimine pollutum meritissimo suo animadvertere potuerit;
potissimum si in historia pensi habes, quod duplex vultu-
rum numerus Romulo se ostenderit, quo avium numero
quasi Deorum suffragio & judicio ad se traxit regnum; in-
finites enim animi hominum tunc temporis, cum Gentilis-
mus instinctu Diaboli esset, afficiebantur, si quæ divinitus
pro Rege aliquo intimando accidissent publicè, ut facile Re-
gem profiterentur, quem Dii auguriis ostendissent; Post-
quam igitur auguriorum judicio damnatus esset Remus,
Romulo invidere cœpit, nec invidiâ tentus tantum, sed in
eo totus fuit, ut quem parem, fortean superiorem ferre
non poterat, tolleret è medio, dolo an virtute, nihil cu-
rans: cumq; causam suam desperatam haberet extrema ten-
tavit, & fratrem, quem ut superiorem revereri debebat, de-
spi-

spicit insigniter, mœnia à Principe novæ Reipubl. circum-
data ludibundus transfiliendo, qui deinde congregiendi cum
Romulo, quem ipsi Dii Regem salutarant, merito suo pe-
riit, Principatus fraterni contemptor, & debitas, Majestatis
irrisor, luit pœnas. Sed ne extra oleas, recedamus tandem
ab iis rationibus, quas historia pro Romulo suppeditavit,
& nosmet in argumentum, quod utilitas publica, quæ ho-
die Ratio Status salutatur, longe lateq; ostentat, penetremus
maximè: Innumerabilia sunt, in jure Romano, quæ svadent
aut potius imperant, privatorum commodis ante locanda
esse publica: Ciceronis ipsius verba: Occupationes Reipubli-
cæ semper privatæ amicitiaæ esse præferendas: hæc verò
publica sunt, unum imperii corpus unius animo regem-
dum; & quemadmodum ab uno gubernatore, una navis
gubernanda, si plures sint, quid nisi turbæ? si quæ duo soles
esse velint, periculum, ne incendio omnia perdant; & gig-
nit discordiam plurium imperium, nam arduum semper
eodem loci Potentiam & Concordiam esse, Taciti veriver-
bium est: Interfecto Cœsare, Consulibus Hircio & Pansa,
ingens secutum est civile bellum; dimicarunt de imperio
Antonius, Lepidus, Augustus, Brutus. Conciso Cœsare M.
Antonius voluit opprimere Reip. & occupare Monarchi-
am in Rep. quare Bellum suscepit contra Senatum. Huic Ci-
cero sese opponit. Plancus sortitus alteram partem Gallia-
rum. Plancus Imperator habebat exercitum. Hunc Cicero
ad defensionem Reip. ab Antonio retrahere gestatur. Cives
calamitosi Plancum designatum Consulem, qui in ierat
Consulatum, ut se adjungat Senatui, & Remp. adversus
immanitatem Antonii defendat, flagitant &c: Jam Romu-
lus multa Regio animo volutans, sustulit è medio fratrem,
ut non ipse tantum, sed & nova imperii forma ab insidiis

B

&

& tumultibus secunda esiet; prudente diffidentia nihil mortalibus utilius, Edoctus illud Euri piteum: Omne jus violandum esse regnandi causa, in coeteris pietatem colas, siq; mala hic fortean incumbant, utilitate atq; securitate publica eadem rependi, Tacitus Arcanorum Imperii summus Doctor tradidit: Hæc multorum equidem iudicio putassem Romulum primum Monarchiæ Romanæ Regem, à culpa vel dolo potius, fratricidii excusare posse, si excusando sunt: Sed quæ excusatio erit, si contra fas divinum & naturæ occidam fratrem parem mihi Majestate? evincam igitur, nullo jure à Romulo occisum fratrem Remum, atq; invitâ Pomponii Juris prudentia defendi nefandissimum crimen. A Pomponio, cum in ipso sit faba cudenda, incipiam: Quis scripta sua perennantia asteriscis Juris Moralis illustravit? Pomponius: Quis *l. 70. ff. de Rei. Vind.* scripsit, non per rapinam ab in vivo Domino rem justo pretio oportere comparari? Pomponius: Cui *l. 8. ff. d. R. F.* Jura sanguinis nullo jure Civili dirimi possunt? Pomponio: Pomponius *l. 11. ff. eod.* statuit, id quod nostrum est, sine facto nostro ad alium transferri non posse, & *l. 36. eod.* quod culpa sit immiscere se rei ad se non pertinenti: Quis est, cui coeteri Icti in fragmentis suorum scriptorum maximam J. N. axiomatum partem acceptam referunt? Pomponius est: ipsi Pomponio impossibilia visâ fuere facta, quæ lædunt pietatem, existimationem, verecundiam nostram, & contra bonos mores sunt. Quæ omnia compendifacta satis ostendunt, Pomponiũ salvâ suâ Juris Prudentia non potuisse nec voluisse ulla juris ratione fratricidium Romuli approbare: Pomponius divinæ Justitiæ Antistes atq; Sacerdos noverat optime ex illa juris Sapiencia, quam inter mortales summa professus erat cum laude, nihil ad gratiam,

am, nihil ad aulæ auram dicendum, neq; scribendum, nihilq; quod contra Deum & jura pectoribus mortalium infita, defendi posset; Fratricidium verò excusare velle, est contra naturam arma sumere, & contra Numen os impudenter extollere, qui hæctenus clientulorum occupatus negotiis Themidi litarat unice atq; iusta responderat: Jam iniquissimum superiorum temporum factum, Romanæ historiæ custodibus relictum, laudare necesse haberet, ut professionis suæ dignitatem infringere, fidemq; ac integritatem boni viri suggillaret? minimè gentium hoc de bono viro sperandum: Fratricidium malum est, quàm malum: hujus verò defensionem et excusationem Ictos suscipere, ab eorundem professione quam alienissimum est, & qui possent, nisi maculam posteritati relinquere vellent, quasi & in eo vires periclitari possent, quæ indecora, quæq; intuta & bonis viris invisa semper. Sed cur Pomponius citans Remi internecionem, male audit? Subit mentem, quod alitubi Celsus habet: Incivile est, nisi totâ lege perspectâ, una aliqua ejus particula proposita judicare vell respondere: Apprime hoc ad L. Pomponii quadrat; mutilata verba aut nullum aut mutilatum exhibebunt sensum. Pomponius noster *lib. 2. variar. lect.* Scripserat: Murorum violatores capite plecti oportere; Quod durum thema optima fundat ratione, quoniam hostile & abominandum sit, aliâ quam per portas egredi (& ingredi) viâ Cives Romanos; Religionis enim aliquid muri habebant, cujus rei testis est Cic. *de Nat. Deor.* Est mihi tecum pro aris & focus certamen, & pro Deorum templis atq; delubris, proq; urbis muris, quos vos Pontifices Sanctos esse dicitis, & diligentius urbem religione quam ipsis mœnibus cingitis, Quæ sententia ita probata, ut vel invito persvaderi posset, illustrator ex-

emplo (cum breve et efficax sit iter per exempla) Remi, qui in contemptum Principatus fraterni tranfiliat exiguos muros; Quid hic circa suam interpretationem vitij commiserit Pomponius, ego quidem non video, nec puto, qui vir erit, edifferet contra Pomponium fonticam aliquam causam. Tempus nunc est, ut quæ hanc æquissimam sententiam turbare poterant, pro viriculis refutem. Improbatur enim est Prudentium calculo, miscellis quidem opinionibus quasi distrinxisse auditores, atq; titurbantes reliquisse, non verò firmasse animos, quid veri sequendum aut quid falsi fugiendum sit; In antecessum adversariæ, quæ mihi gravis constituta est ex Liviana historia, repono, quod æquè Remus atq; Romulus à sua multitudine consalutatus fuit Rex, de quo Romulus cum Remo fratre convenerat, ut unam urbem unamq; Rempubl. conderent; ac deniq; quod Romulus ægrè ferre non poterat, despiciatui forte habitos muros, cum & Remi Majestate pollentis interfuerit, se instruendis mœnibus consultum fuisse (id vero factum filet historia) nec decuisse, ut tantæ futuræ Reipublicæ adeo exiles fierent muri; (tantæ futuræ Reipubl.? Roma ubi nunc? olim caput mundi, Respublica florentissima! nostris moribus simulachrum, vestigium, species, umbra, reliquiæ:) sedet & hoc animo, ut cum pro Romulo conglobata argumenta Rationem status spirent, quid sit vera R. S. & quo usq; eâ vero Politico utendum sit, ante omnia explicetur. Ejiciatur velim ex Aulis (utinam & ex pectoribus quorundam Aulicorum & ministrissimorum illa R. S. qua ut Principum idolo, in omnem eventum actiones Regentium quascunq; excusamus, Principum errores obnubilamus, subditosq; terremus, adeo ut si quid grave actum aut statutulum sit, pro recto & juvo haberi debeat. Alij rectius ita;
Quod

Quod illa ratio secundum Deum per honesta atq; licita media & veras virtutes, rerum Dominos, eorumq; subditos ad ultimum finem, salutem æternam & temporum felicitatem prudenter dirigat. Est Politicorum disertissimus iudiciosissimusq; Scipio Amiratus, cuius dissertationum Politicarum *lib. 13. discurs. 1.* hæc status ratio jus dominandi est; Quo verbo ne offendaris, selegenda quædam ex insigni Scriptore: sc. Ratio hæc dominandi semper beneficium publicum prospicere debet, minor ratio majori concedere: seu, ratio illa, sive Rempubl. sive ipsam repræsentantes Principes spectet, publici boni procurandi, aut mali avertendi, ratio est, quæq; omnibus quidem juribus præcellit, juri tamen Divino & Naturali, ut subjiciatur, æquissimum est, quæ, (sunt iterum verba Amirati) ita omni vitio caret, suisq; ornamentis exitet! nec à ceterarum virtutum communiõne atq; commertio per homines doctos in Scholis, in concionibus, & scriptis expelli debet. Perlustranda nunc adversantia argumenta; Quorum primum Romulum excusabat, quod propter imperii Majestatem facere potuerit, quicquid voluerit: Ad quod respondere non adeo difficile; Quod quidem primus ille Romanæ Gentis Conditor illimitata, quâ Cives Romanos, emicuerit potestate, hæcce tamen intra cancellos Juris divini atq; Naturalis decurrere necesse habuerit; Divinitus enim data Majestas facinoris nefandi instrumentum esse non debet; Repræsentant equidem Rerum Domini in his terris Numinis vices, sed quam malè officium suum faciunt, dum humanitate Deum non imitantur, sed crudeli animo nescio quam maculam Nomini suo supra titulos adspargunt. Arbitrium Regum *in d. l. 2. ff. de O. j.* nolim ita accipias, quasi quicquid velint, iniqui etiam, jure suo possint, satis arguit contextus, quod arbitrium non fue-

rit violentum, sed instar arbitrii boni viri. Nec alterutrum
talo suo stat: detur Gentilitati, quod Romulus augurii præ-
rogativâ fratrem superaverit, quid inde? alia ingrediendum
fuiſſet viâ, ut Remus suo cederet Juri, quam ut fraterno
litandum eſſet ſanguini: Non alienum vel ab ipſa ſtatus ra-
tione adſciſſiſſe quandoq; ſocium imperii, & geminato Nu-
mine regere, ne, ut ſolus rerum potiaris, jura Sanguinum
violari oporteat. Hiſtoriæ, quod tertium eſt, non conve-
nit, Remum ipſum de fratre Romulo tollendo, vel confi-
lia iniſſe, vel manu aliquid molitum eſſe. In prima cœſi
Remi recenſione Livius hæc habet: quod altercatione con-
greſſi fratres, certamine irarum ad eodem verſi fuerint:
Hic Remus contra fratrem clam nihil egit, palam alterca-
tus, & forte, quod ab imperii communione repellatu, juſ-
tâq; ſuccenſus ira, de imperii jure certare juſtum putavit:
Verum quidem eſt, quod referente ulterius Livio, Remus
Romulum ob mœnium vilitatem ludificatus fuerit: ſed fa-
mâ idipſum ſparſum dicitur, forte an ſine autore & Capite,
ſine die & conſule, nec ipſe Hiſtoricus fidem relationi ha-
bet. Tandem qui cauſam Romuli perorare vult, fatetur
ingenuè facinus, nequitiaè verò & crudelitati mantellum
obviam eſt, publica utilitas, ſeu illa omni juri & rectæ ra-
tioni contraria Status ratio. Danda eſt quidem omnis cura
Principi, ut ſalva ſit ſua Respublica, atq; ipſi in omni for-
tunâ retinenda eſt Regalis Dignitas: cum *leg. Reg.* ſub Au-
guſto lata omne imperium in Principem ſit translatum
l. 1. ff. de Conſt. Princ. & quod ſolutus ſit tam divinis quam
naturalibus & civilibus quoad vim coactivam, cum in ter-
ris eo ſit nemo ſuperior, obligatur tamen iisdem quoad vim
directivam, quia cum officio boni Principis non pugnat
legibus vivere *l. 23. ff. de leg. 3. l. 3. C. de teſtam. vid. Suchold.*

dis

diff. de Jdict. th. 32. Hahn. in VVes. ff. de leg. p. m. 126. VVurmbis.
Exercit. ex Jure publ. 3. qu. 1. & nemo inficiabitur, quoties
necessitas poposcerit licere Principi viam Juris ordinarii ex-
cedere, atq; de facto reum capi, & incognita judicibus cau-
sa occidī jubere, si ordinarium publicumq; Processum peri-
culosum esse cognoverit, cum Dominus tam bonorum
quam corporum nostrorum sit: Viâ hâc Alexander se à
Parmenione, Tiberius à Sejano, Henricus III Rex hallia-
rum à Duce Gvifio & Ferdinndus II à Wallensteinio sese
rutos præstiterunt. Sed quam ab horum causis dissimillima
Romuli? ubi enim fratris affectatio imperij? ubi insidiæ vi-
tæ Romuli structæ? nullæ, protinus nullæ, nihil laudis Ro-
mulus sibi addidit, cum fratrem in auditum aut necavit, aut
assassinatoris vicem præstitit, Rhadamisto præludens qui
filios Mithridatis, quod cœdibus parentum illacrimaverant
trucidat; & illud tyrannicum facto exprimens, lege agen-
dum non est, ubi imperio uti potes: Plurimis Politicorum
& ICtorum persuasissimum, Pomponium in adducta superi-
us lege improbam Remi internecionem non approbasse,
minus multo quocunq; furo defensitasse, inviolabilem po-
tius murorum Sanctitatem vigore vulgaris Historicorum
traditionis exemplo Remi illustrare voluisse. Et hæc qui-
dem pro excusatione Juris Romani & crudelitate nefanda,
Romuli Fratricidæ ad modulum ingenii dicta & congesta
sunto: A vobis verò Magnifici, Nobilissimi Patriæ Patres,
VIRI omni honore honoratissimi &c. etiam atq; etiam rogo,
ut veniam, mihi, in hoc dicendi genere parum aut nihil
exercitato, tribuere, non dedignemini: Faxit Triuna San-
ctitas vos animi & corporis perennanti incolumitate flore-
re, vigere, vivere; faciat sancto & arctissimo concordia
civilis vinculo caput suo corpori tranquille coadunari: Læ-
te

at 772

tetur tota civitas, lætentur Juvenes, Virgines cum pufillis
Regimen veftrum annuale novum, acclament jugiter, fit
Pax Patriæ! fit falus Patribus Patriæ, sub quorum tegmine
indies curarum cumulato, quorum indefeffa de publica fa-
lute vigilantia ab adverfariorum circumciter ftipati nimis
& infidiis falvi & incorrupti in beatæ quietis tranquillitate
fuperftites perfiftere queamus! Deus ille magnus Jehovah
per quem regunt Reges, *Proverb. 8. v. 15.* per quem confu-
lentes foment justitiam, veftris vires fuppeditet mentibus
atq; corporibus verbo, fit femper florentiffima SITTA-
VIENSIUM Respublica! Quod refat pro benevolâ ne-
gotii hujus vilioris attentione fummas habeo gratias, polli-
ceor me in eo totum fore, ut observantiam, cultum nun-
quam fefsum, VOBIS, SITTAVIENSES! omni tempo-
re exhibeam,

*quam paratiffimus,
atq;*

Si male dixero
redarguar
Sin bene?

SOLI DEO GLORIA.



1077



modo possit vi
fuit, quæ est
cam bene con
qui humanas
atq; ita homi
tem penitus fi
hæc fatua pro
losophico *lib.*
quantus occa
frustra enim
quæ nullus r
idq; omnium
mum judicatu
bos, quod ad
futuri cogit
quam fuerint
discreta confu
manas public
dia, Fratricid
facultas &c:
Pomp. de parr
cœde patrata
textus in *l. j.*
Remus occid
voluerit: &c
nulla Patavin
fione Remi
duco, *lib. 1. 2.*
gressi, certar
ictus Remus
Remum nov



addi necesse
& Rempubli
Fuerè olim,
autumarunt,
endi faculta
Garamantas
onfolatu Phi
nel recepto,
atur, liquet:
proponuntur,
s animorum;
nunc æquissi
munerari pro
voluntas, sed
virtutes quic
is mista & in
qui leges Ro
uibus Parrici
defendere sit
us *l. 9. ad l.*
n linea recta
icidii laudatur
Romuli frater
transcendere
in quo tamen
num, de occi
peræ pretium
rcatione con
r; ibi in turba
adibrio fratris,
ato Romulo,
cum,